

vanfølgeliggjør en Reform i dette Institut, som dog vissefelig er aldeles nødvendig til Folkeoplysningens Fremme, og jeg anseer det ønskeligt, om Rigsdagen ved sine Udtalelser styrker Ministeriet til freidtigere og hurtigere, end det nu troer at kunne gjøre det, at gaae ind paa den Tanke, som det viser sig, at den engang har grebet, men for Diebliffet dog igjen har givet slip paa.

Monrad: Jeg maa tilstaae, at det har undret mig meget at høre den ærede sidste Talers Udtalelse. Det forekommer mig aldeles ikke, at det kan være en Hindring for en hvilkensomhelst Omdannelse af Seminarierne, at de nuværende Læreres Kaar forbedres, og jeg tvivler meget paa, at den ærede Rigsdagsmand vilde finde, at alle de, der nu give Underviisning ved Seminarierne, vilde kunne være tjente med, at man ved at nægte dem en billig Forhøielse i deres Gage, brugte dem som Offer for at tilvejebringe en formeentlig bedre Omordning; det vilde vistnok være i høi Grad ubilligt. Jeg maa tilstaae, at jeg hidtil har betragtet det som noget ganske Almindeligt, at man, naar der er Tale om Lønningslove, da ogsaa gaaer ind paa at yttre sig om vedkommende Sag i det Hele; det Samme var ogsaa Tilfældet, da der i sin Tid var Tale om Latinskolerne, men jeg kan aldeles ikke indsee, hvorledes den ærede Rigsdagsmand har kunnet mene, at man skulde gaae frem ved Seminarierne for at vinde hans Stemme for en forbedret Lønning. Det, han har antydet, er saa løsrevet, og er saadanne enkelte Stykker, at det virkelig vilde være umuligt derefter at foranstalte en Omdannelse af Seminarierne. Med Hensyn til hvad der vedrører Lærersagene paa Seminarierne og den Underviisning, der meddeles der, da er det jo Noget, som efter de Grundsætninger, som hidtil ere blevne fulgte her, ikke kan være Gjenstand for nogen Lov, men det er Noget, som jo er forbeholdt Anordningsveien. Det Samme vil være Tilfældet, hvis en saadan Prøve blev indrettet udenfor Seminarierne; det er Noget, som vistnok vil kunne stee, men det behøver ikke at stee ved Lov, men kan stee ad Anordningsveien. Jeg troer, at, naar man

finder Lønningen i og for sig billig, og der ikke foreslaaes noget Nytt, men det Bestaaende vedbliver at staae, som det staaer, og man saa siger: Vi finde, at den Løn, som de Embedsmænd, der ere ansatte og maatte blive ansatte ved de bestaaende Indretninger, oppebære, er for ringe, og det er billigt, at de faae noget Mere, men vi troe, at vi, ved at lade dem sulte, kunne fremtvinge en bedre Ordning, og derfor vilde vi nægte dem et Tillæg, da kan dette ikke ansees for at være billigt; jeg for mit Vedkommende kan idetmindste ikke finde det billigt.

Wallentin: Jeg antager, at, hvorledes den ærede sidste Taler end maatte have opfattet mine tidligere Uttringer, saa er det dog høvet over al Tvivl, at han ikke kan have forstaaet dem paa den Maade, at jeg skulde have tilraadet at „lade de nuværende Lærere sulte“. Det ligger saa fjernt fra det, jeg yttrede, at jeg ikke engang har kunnet tænke derpaa, end sige udtalt det. Men, at jeg ikke er gaaet ind paa andre Udtalelser om en Omordning af Seminarierne, det ligger allerede deri, at ved denne Forhandling er der ikke Tale om en Omorganisation; der er kun Tale om en Lønningslov. Jeg kunde saameget mindre gaae videre ind paa deres Organisation, som jeg nemlig ikke vil nogen Omordning af dem, men jeg tilstaaer, det var bedre aldeles at nedlægge Seminarierne. Naar man først gaaer ind paa at forhøie Lønnen, troer jeg, at man ikke saa meget hurtigt vil komme til, hvad jeg efter min personlige Mening og Opfattelse anseer for det Rigtige, at henvende sin Opmærksomhed paa, om der ikke er Anledning til aldeles at høre disse Anstalter.

Schiern: Det er kun en ganske kort og enkelt Bemærkning, jeg skal gjøre, i Anledning af hvad der for nogle Dieblif siden blev paaستاet af den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 2den Valgkreds (Wallentin). Thi jeg skal aldeles ikke indlade mig paa alle de Theorier om Underviisningsvæsenet, der have givet Møde her, men kun berøre et factisk Forhold. Jeg troer nemlig, at, naar man har lagt Mærke til de Charakterer, der offens-